

Handläggare: Maria Ek
Telefon: 08-508 14 021

Till
Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Rättelse av olagligt "avknopningsbeslut" som upphävts av Regeringsrätten – svar på skrivelse

Förslag till beslut

Nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Leif Sjöholm
Stadsdelsdirektör

Lena Holmdahl
Ekonomichef

Bakgrund

Vid stadsdelsnämndens sammanträde den 18 maj 2011 överlämnade Love Edenberg (MP), Magnus Dannqvist (S) och Rosa Lundmark (V) en skrivelse, "Rättelse av olagligt "avknopningsbeslut" som upphävts av Regeringsrätten". Av skrivelsen framgår att Regeringsrätten den 1 oktober 2010 upphävt beslutet om "avknopning" av Vantörs hemtjänst AB. Vidare framgår att eftersom beslutet hade verkställts när det upphävdes är stadsdelsnämnden skyldig att se till att verkställigheten rättas i den utsträckning det är möjligt. Rättelse kan enligt skrivelsen ske genom att Vantörs hemtjänst AB betalar en summa pengar till staden motsvarande stadens olovliga värdeöverföring till bolaget eller att bolaget återlämnar egendom till staden. För att staden ska kunna kräva rättelse måste

staden, enligt skrivelsen, låta utföra en värdering av den verksamhet som överläts i samband med avknoppningen. Vidare framgår av skrivelsen att om Vantörs hemtjänst AB inte vill medverka till rättelse av beslutet har EU-kommissionen möjlighet att – inte på grund av Regeringsrättens dom utan med stöd av EU-fördragets förbud mot statsstöd – fatta ett tvingande beslut om återbetalning. Häri anges också att alla ”avknoppningar” i Stockholm är anmälda till EU-kommissionen och att staden kan medverka till granskningen genom att på eget initiativ överlämna relevanta handlingar dit, t.ex. ett värderingsutlåtande.

Ärendets beredning

Ärendet är berett inom ekonomiavdelningen i samarbete med stadsdelningskontorets juridiska avdelning.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stadsdelsnämnden beslutade 2007 om avveckling av hemtjänsten i Rågsved och Hagsätra och om överlåtelse av inventarier till Vantörs hemtjänst AB. Beslutet överklagades. Sedan länsrätten avslagit klagandens inhibitionsyrkande och därefter funnit beslutet lagligt tecknades en överenskommelse om överlåtelse av inventarier mellan staden och Vantörs hemtjänst AB. Beslutet upphävdes sedermera i sin helhet av Regeringsrätten och därmed uppstod en skyldighet för staden att utan oskäligt dröjsmål söka rätta det verkställda beslutet.

Vid överlåtelse tillfället föreskrev stadens riktlinjer avseende avknoppningar att värdering skulle ske av inventarier. Sedan juni 2008 ska en extern oberoende värdering utföras och avse samtliga värden i verksamheten inkl goodwillvärden.

Avtalet mellan staden och Vantörs hemtjänst AB innehåller inga villkor för sin giltighet. Avtalet är civilrättsligt bindande mellan parterna och har i sin helhet verkställts. Det finns ingen rättslig grund för att ensidigt frånträda avtalet eller kräva återgång. För att en rättelse i form av återgång av avtalen eller en omförhandling av villkoren ska kunna ske krävs att Vantörs hemtjänst AB samtycker därtill, och parternas förhandlingar avgör vilka villkor som i så fall slutligen ska gälla. Detta gäller oberoende av om en värdering i efterhand av hela verksamheten skulle utföras.

Stadsledningskontoret och stadsdelsförvaltningen tog snarast efter Regeringsrättens dom kontakt med Vantörs hemtjänst AB för att undersöka möjligheterna till rättelse av beslutet. Diskussioner har sedan pågått som även rör tillämpningen av ett verksamhetsavtal där parterna haft olika ståndpunkter och där såväl stadsdelsförvaltningen som Äldreförvaltningen är berörda. Avsikten är att nå

en överenskommelse i alla delar. Förhandlingarna är ännu inte avslutade, men målsättningen är att de ska slutföras snarast.

I förhållande till EU-kommissionen är det svenska staten som kan komma att få lämna svar på klagomål, varvid behörigt departement kan bereda staden tillfälle att yttra sig i den utsträckning klagomålen berör staden. Något sådant yttrande har såvitt bekant inte aktualiserats avseende överlåtelsen till Vantörs hemtjänst AB.

Som angivits i tjänsteutlåtande 2010-10-14 kommer förvaltningen att återkomma till nämnden med redovisning av rättelsearbetet med anledning av Regeringsrättens dom, vilket kommer att ske så snart förhandlingarna mellan staden och Vantörs hemtjänst AB är avslutade.

Stadsledningskontorets juridiska avdelning biträder i ärendet.

Bilaga

1. Skrivelse "Rättelse av olagligt "avknopningsbeslut" som upphävts av Regeringsrätten", Love Edenborg (MP), Magnus Dannqvist (S) samt Rosa Lundmark (V)

ANKOM

2011 -U5- 18

Dnr..... 1.1.-315/2011
Enskede-Årsta-Vantörs Stadsdelsförvaltning

Till Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Rättelse av olagligt "avknopningsbeslut" som upphävts av Regeringsrätten

I december 2007 fattade Moderaterna, Folkpartiet och Kristdemokraterna i stadsdelsnämnden beslut om "avknopning" av hemtjänsten i Rågsved och Hagsåtra till Vantörs hemtjänst AB. "Avknopningen" innebär att stadens egendom till ett värde av uppskattningsvis tiofals miljoner kronor såldes för 69 500 kronor. Någon värdering av verksamheterna lät den borgerliga majoriteten inte utföra.

Beslutet överklagades och upphävdes av kammarrätten och slutligen av Regeringsrätten, då det innebär ett oiffrörligt gynnande av enskild och därmed var olagligt.

Eftersom beslutet redan hade verkställts när det upphävdes är stadsdelsnämnden skyldig att se till att verkställigheten rättas i den utsträckning det är möjligt, så att Stockholms stad åtminstone delvis återfår de förlorade värdena. Enligt 10 kap. 15 § kommunallagen ska beslut om rättelse fattas "utan oskäligt dröjsmål".

Regeringsrätten upphävde beslutet om "avknopning" den 1 oktober 2010. Sedan dess har över sju månader gått utan att stadsdelsnämndens borgerliga majoritet har fattat något beslut eller gett något uppdrag om att vidta rättelse. Däremot har nämnden beslutat att fiktivt lägga ner de redan avknoppade verksamheterna.

Rättelse kan ske antingen genom Vantörs hemtjänst AB betalar en summa pengar till staden motsvarande stadens olovliga värdeöverföring till bolaget, eller att bolaget återlämnar egendom till staden. För att staden ska kunna kräva rättelse måste dock staden låta utföra en värdering av den verksamhet som överläts i samband med avknopningen.

Om Vantörs hemtjänst AB inte vill medverka till rättelse av beslutet har EU-kommissionen möjlighet att – inte på grund av Regeringsrättens dom utan med stöd av EU-fördragets förbud mot statsstöd – fatta ett tvingande beslut om återbetalning. Alla "avknopningar" i Stockholm är redan anmälda till EU-kommissionen, och staden kan medverka till granskningen genom att på eget initiativ överlämna relevanta handlingar dit, t.ex. ett värderingsutlåtande.

Vi anser att Regeringsrättens dom ska verkställas snarast, och föreslår därför att nämnden beslutar följande.

1. Stadsdelsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att låta en oberoende, välrenommerad revisionsbyrå bedöma vilket marknadsvärde de överlätna hemtjänstverksamheterna hade vid överlåtelse tillfället.
2. Stadsdelsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att, när ett värderingsutlåtande inhämtats enligt punkt 1, inleda förhandlingar med Vantörs hemtjänst AB om återbetalning av mellanskillnaden mellan 69 500 kronor och det marknadsvärde som framgår av värderingsutlåtandet.
3. Stadsdelsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att, om Vantörs hemtjänst AB inte medverkar till fullständig rättelse, anlita juridisk hjälp för att bedöma möjligheterna att framtvunga rättelse genom beslut av svensk domstol eller av EU-kommissionen.
4. Stadsdelsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att återkomma till stadsdelsnämnden senast i september 2011 med en redovisning av rättelsearbetet.

Johanneshov den 18 maj 2011

Love Edenberg (MP)

Magnus Dahneviist (S)

Rosa Lundmark (V)